

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องสภาพการเตรียมเด็กวัยอนุบาลเพื่อเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร มีบทสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการเตรียมเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 เพื่อเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้บริหารโรงเรียน ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 และผู้ปกครอง ในระหว่างการเตรียมตัวเด็ก
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง เกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกเด็กเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล

ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในด้าน หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และ ความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับอนุบาล รูปแบบของการจัดการศึกษาระดับอนุบาล วิธีการคัดเลือกเด็กเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับประถมศึกษา แนวคิดและวิธีการของผู้ปกครอง ครู และผู้บริหารในการสนับสนุนส่งเสริมการเตรียมตัวเด็กเพื่อเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กำหนดเลือกตัวอย่างประชากรที่จะใช้ศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้ปกครองเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3

ภาคปลาย ปีการศึกษา 2537 ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 และผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล
สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ที่เปิดดำเนินการสอนชั้นอนุบาล
ปีที่ 1 - อนุบาลปีที่ 3 และไม่มีชั้นประถมศึกษารองรับ จำนวน 534 โรงเรียน ใช้การ
สุ่มตัวอย่างประชากรแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling)

2. เลือกโรงเรียนที่ใช้เป็นตัวอย่างประชากรโดยใช้การสุ่มอย่างเจาะจง
(Perposive Random Sampling) เป็นจำนวนร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด
ได้ 54 โรงเรียน

3. แบ่งโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรตามขนาดของโรงเรียนได้ 3 กลุ่ม
คือ กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก คือ โรงเรียนที่มีนักเรียนไม่เกิน 80 คน

มีตัวอย่างประชากรจำนวน 18 โรงเรียน

กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง คือ โรงเรียนที่มีนักเรียน 81-120 คน

มีตัวอย่างประชากรจำนวน 18 โรงเรียน

กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ คือ โรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 121 คน

มีตัวอย่างประชากรจำนวน 18 โรงเรียน

4. การเลือกตัวอย่างประชากรที่จะศึกษา แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ
กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 และกลุ่มผู้ปกครองเด็กชั้นอนุบาล
ปีที่ 3 รวมตัวอย่างประชากรที่จะศึกษาทั้งสิ้น 216 คน ดังนี้

ก. การเลือกตัวอย่างประชากรผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล จะยึด
ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานเป็นหลัก คือ ผู้บริหารที่ทำหน้าที่ด้านอนุบาลศึกษาทั้งหมด
โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 54 คน

ข. การเลือกตัวอย่างประชากรครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 ได้จาก
การสุ่มอย่างง่าย จากประชากรที่เป็นครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนละ 1 คน
จำนวน 54 คน

ค. การเลือกตัวอย่างประชากรผู้ปกครองเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 ได้
จากการสุ่มอย่างง่าย โดยให้ครูประจำชั้นเป็นผู้เลือกและติดต่อให้ หรือตามความสมัครใจ
ของผู้ปกครองเมื่อได้พบกับผู้วิจัย จากประชากรที่เป็นผู้ปกครอง โรงเรียนละ 2 คน
จำนวน 108 คน

2.5 จำนวนโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรในการสังเกต คิดเป็นร้อยละ
10 ของจำนวนตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้จำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 6 โรงเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยการสังเกตและการสัมภาษณ์ได้ข้อมูลครบถ้วนทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาหาค่าร้อยละเป็นรายข้อ ส่วนข้อมูลแบบปลายเปิดวิเคราะห์โดยการจัดคำตอบเป็นหมวดหมู่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบของตารางและความเรียง ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการจัดการเรียนการสอนเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 นำมาเสนอประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในรูปแบบของการบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 และผู้ปกครองเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 และข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการจัดการเรียนการสอนของครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1.1 สถานภาพส่วนตัวของผู้บริหารโรงเรียน

จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ 96.29 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 85.15 มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี และผู้บริหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.04 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และผู้บริหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.60 ไม่มีประสบการณ์ในการสอนเด็กอนุบาลและผู้บริหารทั้งหมดไม่มีประสบการณ์ในการสอนเด็กประถมศึกษา

ในด้านการบริหารโรงเรียน ผู้บริหาร ร้อยละ 57.41 ซึ่งเป็นจำนวนมากที่สุด มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลมากกว่า 10 ปี และทุกคนไม่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

ผู้บริหารทุกคนมีประสบการณ์ทำงานในประเทศเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษาตามกลุ่มโรงเรียนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กำหนดส่วนการดำเนินงานต่างประเทศนั้น ผู้บริหารร้อยละ 68.52 ไม่มีประสบการณ์

1.2 สถานภาพส่วนตัวของครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3

ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 ทุกคนเป็นเพศหญิง จำนวนมากที่สุด

คิดเป็นร้อยละ 61.11 มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปี และจบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.96 ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 คิดเป็น ร้อยละ 59.26 มีประสบการณ์การสอนเด็กวัยอนุบาล ประมาณ 1 - 5 ปี เป็นจำนวนมากที่สุด และเคยเป็นครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 มาประมาณ 1 - 5 ปี เช่นกัน เป็นจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 51.85 มีเด็กอยู่ในความดูแล จำนวน 20 - 30 คน

ครูอนุบาลทุกคนเคยเข้ารับการอบรมตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนด และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในประเทศ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา

1.3 สถานภาพส่วนตัวของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ ร้อยละ 77.78 เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 62.04 และผู้บริหารร้อยละ 63.89 จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ผู้ปกครองส่วนใหญ่ ร้อยละ 95.37 มีความสัมพันธ์กับเด็กโดยเป็นบิดามารดา ผู้ปกครองจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 45.37 ประกอบอาชีพรับจ้าง และมีรายได้ของครอบครัวประมาณ 25,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.63

2. สภาพการเตรียมเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 เพื่อเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.1 สภาพการเตรียมเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 เพื่อเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์)

2.1.1 เป้าหมายและนโยบายของผู้บริหารในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมตัวเด็กเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การจัดครูประจำชั้น ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 92.59 จัดให้ครูประจำชั้นอนุบาลสอนประจำชั้นเดิมโดยตลอด ผู้บริหารทุกคนเคยให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองในลักษณะพูดคุยเป็นการส่วนตัว

ผู้บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ 96.30 มีนโยบายในการเตรียมเด็กเพื่อเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้จัดให้ครูสอนพิเศษทั้งในและนอกเวลาเรียน โดยผู้บริหารทุกคนจัดให้เด็กเริ่มเรียนพิเศษตั้งแต่ชั้นอนุบาล 2 เทอม 1 หรืออนุบาล 2 เทอม 2 ส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.04 จัดครูสอนพิเศษโดยให้ครูประจำชั้นเป็นผู้สอนเด็กของตนเอง

การกำหนดนโยบายการสอนพิเศษ ผู้บริหารทั้งหมดกำหนดให้ครูสอนพิเศษให้แก่เด็กทุกแนวข้อสอบ โดยแนะแนวทางการเตรียมเด็กให้กับครู และเมื่อครูเกิดปัญหา ผู้บริหารจะให้ความช่วยเหลือ ผู้บริหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.30 คิดว่าสิ่งที่โรงเรียนเตรียมไว้ให้เด็กมีความเพียงพอแล้ว

2.1.2 แนวคิด และวิธีการของครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 ในการเตรียมเด็กเพื่อเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ครูทุกคนคิดว่าการเตรียมตัวเด็กเพื่อสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความจำเป็นมาก โดยให้เหตุผลว่าเป็นการเพิ่มความมั่นใจให้กับเด็ก เพื่อให้เด็กมีความพร้อมในการไปสอบแข่งขัน โดยเตรียมตัวก่อนสอบเป็นเวลา 1 ปี สำหรับสื่อการศึกษาที่ครูทุกคนใช้ในการเตรียมตัวเด็ก คือ หนังสือแบบฝึกหัดเตรียมความพร้อมแบบฝึกหัดภาษาไทย (อ่าน เขียน) แบบฝึกหัดคณิตศาสตร์ (บวก ลบ) และแนวข้อสอบซึ่งสื่อการศึกษาเหล่านี้ครูทุกคนหาซื้อจากร้านค้าทั่วไป

กลวิธีการสอนเด็กในเวลาเรียน ครูทุกคนให้เด็กหัดอ่าน เขียน คณิตเลข และทำแบบฝึกหัดเตรียมความพร้อม ซึ่งในแบบฝึกหัดเหล่านั้นเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับการอ่าน การเขียนคำและประโยค การฟังคำสั่งและปฏิบัติตามคำสั่ง การคิดเลข การสังเกต จำแนกความต่างความเหมือน การจัดหมวดหมู่ การคิดเชิงเหตุผล อนุกรม การเรียงลำดับภาพตามเหตุการณ์ มิติสัมพันธ์ และเทคนิคการทำข้อสอบ

การจัดเวลาพักผ่อนตอนกลางวัน ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 96.30 ไม่ได้จัดเวลานอนกลางวันให้แก่เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3

การให้การบ้าน ครูทุกคนให้การบ้านเด็กเกี่ยวกับเนื้อหาที่สอน โดยครูส่วนใหญ่ร้อยละ 81.48 ให้การบ้านทุกวัน ส่วนการบ้านที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับแนวข้อสอบ ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 94.44 ไม่ได้ให้เป็นการบ้าน แต่ให้ทำที่โรงเรียน ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 90.74 คิดว่าการบ้านที่ให้กับเด็กมีปริมาณเพียงพอแล้ว และร้อยละ 98.15 คิดว่าเด็กวัยอนุบาลควรมีการบ้าน

สำหรับการให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความเหมาะสมกับเด็กแต่ละคนนั้น ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 66.67 ไม่เคยให้คำแนะนำ

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 94.44 ให้ความเห็นว่าโรงเรียนมีการจัดให้ครูสอนพิเศษ และครูส่วนใหญ่ร้อยละ 94.44 รับสอนพิเศษ โดยสอนพิเศษทุกวัน ใช้เวลาตอนพักกลางวันและตอนเย็นหลังเลิกเรียนในการสอนพิเศษ โดยที่ครูร้อยละ 50.00

มีจำนวนเด็กที่สอนประมาณ 10-20 คน นอกจากนี้ครูยังรับสอนพิเศษเป็นการส่วนตัวถึง ร้อยละ 96.30 โดยจะสอนทุกวันทั้งตอนเย็นหลังเลิกเรียน และในวันเสาร์ อาทิตย์ จำนวนเด็กที่รับสอนคือ 1 คน และส่วนใหญ่ร้อยละ 92.59 ใช้บ้านเด็กเป็นสถานที่สอนพิเศษ สื่อการศึกษาที่ใช้สอนพิเศษ ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 96.30 ใช้หนังสือ แบบฝึกหัดความพร้อม หนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย (อ่าน เขียน) แบบฝึกหัดคณิตศาสตร์ (บวก ลบ) และแนวข้อสอบ ในการสอนพิเศษ โดยครูทุกคนสามารถจัดหาได้ตามร้านค้าทั่วไป

เนื้อหาที่ใช้ในการสอนพิเศษ ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 96.30 สอนการอ่าน เขียนคำและประโยค การฟังคำสั่งและปฏิบัติตามคำสั่ง การคิดเลข การสังเกต จำแนก ความต่างความเหมือน การจัดหมวดหมู่ การคิดเชิงเหตุผล อนุกรม การเรียงลำดับภาพ ตามเหตุการณ์ มิติสัมพันธ์ และเทคนิคในการทำข้อสอบ

2.1.2 แนวคิด และวิธีการของผู้ปกครอง ในการเตรียมเด็กเพื่อ เข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 95.37 คิดว่าการเตรียมตัวเด็กเพื่อสอบ เข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความจำเป็นมาก โดยครูส่วนใหญ่ร้อยละ 62.03 ให้ เหตุผลว่าเป็นการฝึกให้เด็กคุ้นเคยกับข้อสอบ และผู้ปกครองร้อยละ 38.89 คิดว่า ควรมีการเตรียมตัวเด็กก่อนสอบ 1 ปี วิธีการเตรียมเด็กของผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 79.63 คือ การหาแบบฝึกหัดชนิดต่าง ๆ มาให้เด็กทำ

สื่อการศึกษาที่ใช้ในการเตรียมตัวเด็ก ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 77.78 ใช้หนังสือแบบฝึกหัดความพร้อม หนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย (อ่าน เขียน) และหนังสือแบบฝึกหัดคณิตศาสตร์ (บวก ลบ) โดยผู้ปกครองทุกคนสามารถจัดหาสื่อการ ศึกษาดังกล่าวได้ตามร้านค้าทั่วไป

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 93.52 มีส่วนร่วมในการเตรียมตัวเด็ก โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 69.44 ให้เด็กทำแบบฝึกหัดความพร้อมแล้วเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง และผู้ปกครองร้อยละ 96.30 คิดว่าเด็กวัยอนุบาลควรมีการบ้าน เพราะเป็นการฝึก ความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่ของตนเอง และเป็นการทบทวนสิ่งที่เรียนมา

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 76.85 แสดงความคิดเห็นว่าครูประจำชั้น อนุบาลปีที่ 3 ให้การบ้านเด็กเกี่ยวกับเนื้อหาที่สอนทุกวัน คือ การอ่าน เขียน และคิดเลข ซึ่งผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 73.15 คิดว่าการบ้านมีความเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ ของเด็ก สำหรับความเหมาะสมของการบ้านในการเตรียมตัวเพื่อสอบ เข้าศึกษาต่อชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้ปกครองจำนวนมากที่สุดร้อยละ 39.97 ไม่ทราบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่

ผู้ปกครองจำนวนมากที่สุดร้อยละ 40.74 แสดงความเห็นว่าเป็นเด็กทำการบ้านทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน โดยผู้ปกครองร้อยละ 37.96 กล่าวว่าเด็กเริ่มทำการบ้านเวลา 16.00 น. และผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 55.55 กล่าวว่าเด็กใช้เวลาในการทำการบ้าน 30 นาที - 1 ชั่วโมง

ปริมาณของการบ้านที่ได้รับจากครูประจำชั้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 71.30 เห็นว่ามีความเพียงพอแล้ว และส่วนใหญ่ร้อยละ 82.41 ต้องสอนเด็กทำการบ้าน โดยผู้ปกครองร้อยละ 25.00 ให้เหตุผลว่าเพื่อช่วยทำความเข้าใจให้กับเด็ก

สำหรับตารางการเรียนพิเศษที่ผู้ปกครองจัดให้แก่เด็ก ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 55.56 จัดให้เด็กเรียนพิเศษทุกวัน จันทร์-ศุกร์ และผู้ปกครองร้อยละ 60.19 จัดให้เด็กเรียนพิเศษวันละ 1 ชั่วโมง

วิธีการสอนของครูสอนพิเศษ ผู้ปกครองจำนวนมากที่สุดร้อยละ 37.96 พบว่าครูสอนพิเศษให้เด็กทำแบบฝึกหัดความพร้อมต่าง ๆ แล้วเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง และผู้ปกครองร้อยละ 30.55 พบว่าครูสอนพิเศษไม่ได้ให้การบ้านกับเด็ก

ผู้ปกครองจำนวนมากที่สุดร้อยละ 49.07 คิดว่าการบ้านที่ครูสอนพิเศษให้กับเด็กมีความเหมาะสมกับวัย และพัฒนาการของเด็ก และผู้ปกครองจำนวนมากที่สุดร้อยละ 37.96 ไม่ทราบว่า การบ้านที่ได้รับจากครูสอนพิเศษมีความเหมาะสมหรือไม่ ผู้ปกครองจำนวนมากที่สุดร้อยละ 27.78 กล่าวว่าเด็กใช้เวลาในการทำการบ้านที่ได้รับจากครูสอนพิเศษประมาณ 30 นาที-1 ชั่วโมง ผู้ปกครองจำนวนมากที่สุดร้อยละ 46.30 คิดว่าปริมาณการบ้านที่ได้รับจากครูสอนพิเศษมีความเพียงพอแล้ว และส่วนใหญ่ร้อยละ 63.89 กล่าวว่าตนไม่ต้องสอนการบ้านให้แก่เด็ก

2.2 สภาพการเตรียมเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 เพื่อเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต)

ผลจากการสังเกตการจัดการเรียนการสอนของครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 พบว่าเนื้อหา และวิธีการสอนของครู ที่จัดให้กับเด็กในเวลาเรียนปกติ และเวลาเรียนพิเศษเหมือนกันทุกประการ ดังนี้คือ ครูสอนเนื้อหาเกี่ยวกับทักษะภาษาไทย ทักษะคณิตศาสตร์ การฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง การสังเกต จำแนกความเหมือน ความต่าง การจัดหมวดหมู่ การคิดเชิงเหตุผล อนุกรม การเรียงลำดับภาพตามเหตุการณ์ มิติสัมพันธ์

และเทคนิคการทำข้อสอบ การสอนเนื้อหาเหล่านี้ครูสอนจากแบบฝึกหัดที่ให้เด็กทำ โดยการให้เด็กลองทำด้วยตนเองก่อน ถ้าทำได้จะปล่อยให้ทำข้อต่อไป ถ้าทำไม่ได้ครูจะรอดูสักพัก จากนั้นครูจะตั้งคำถามแบบชี้แนะ แต่น้อยครั้งที่จะรอให้เด็กคิด และค้นหาคำตอบ เพราะครูจะเฉลยคำตอบที่ถูกต้องให้เด็กก่อน

สำหรับสื่อการศึกษาที่ครูใช้สอนคือ หนังสือแบบฝึกหัดด้านต่าง ๆ สมุดงานประจำตัวของเด็กแต่ละคน กระดานดำ ชอล์ก จากการสังเกตพบว่าไม่มีครูคนใดใช้สื่อการศึกษาที่เป็นรูปธรรมในการสอนเด็ก

การจัดการเรียนการสอนลักษณะเช่นนี้ก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ยากสำหรับเด็กวัยอนุบาล ทั้งนี้เพราะเด็กวัยนี้จะมีการเรียนโดยผ่านความต้องการของเด็กเอง เด็กควรมีโอกาสได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง คิดค้นหาคำตอบด้วยตนเอง มิใช่เป็นการเรียนรู้จากการบอกเล่าแต่เพียงอย่างเดียว

สื่อการศึกษาที่ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 ใช้ในการเตรียมเด็กคือ หนังสือแบบฝึกหัดชนิดต่าง ๆ หรือการให้เด็กทำงานลงในสมุด โดยครูเขียนคำสั่ง โจทย์ หรือคำถามบนกระดานดำ ให้เด็กลอกลงสมุดแล้วตอบ ถ้าเป็นเนื้อหาคณิตศาสตร์ ครูให้เด็กแสดงวิธีทำลงในสมุด เนื้อหาภาษาไทย ครูให้เด็กเขียนเรียงความตามชื่อเรื่องที่กำหนด

ลักษณะการจัดโต๊ะ เก้าอี้เรียน คือ เด็กมีโต๊ะ เก้าอี้เป็นส่วนตัว จัดแยกเป็นแถว มีลักษณะเหมือนกับห้องเรียนในระดับประถมศึกษา และไม่ปรากฏสื่อการศึกษาชนิดอื่น ๆ เช่น ของเล่น หนังสือนิทาน หรือเกมการศึกษาเลย

3. ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้บริหาร ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 และผู้ปกครอง ในระหว่างการเตรียมตัวเด็กเพื่อเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3.1 ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้บริหารระหว่างการดำเนินนโยบายการจัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมตัวเด็กเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผู้บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ 94.44 ไม่พบปัญหาระหว่างการดำเนินนโยบายการจัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมตัวเด็กเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้บริหารส่วนใหญ่ร้อยละ 88.89 คิดว่าการจัดการสอนพิเศษให้แก่เด็กนั้นมีผลดีต่อเด็ก

ผู้บริหารทั้งหมดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ช่วงรอยต่อระหว่างชั้นอนุบาลกับประถมศึกษาว่า ควรปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษาให้

สอดคล้องกับแนวการจัดประสบการณ์ของอนุบาล และควรปรับวิธีการคัดเลือกเด็กของโรงเรียนประถมศึกษา

3.2 ปัญหาที่เกิดขึ้นกับครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 ในระหว่างการเตรียมตัวเด็กเพื่อเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ครูทุกคนพบว่า ผลดีที่เกิดขึ้นกับตนเอง คือ ได้ประสบการณ์ในการสอนเด็กเพื่อสอบเข้ามากขึ้นและมีรายได้เพิ่มขึ้น สำหรับผลเสียที่เกิดขึ้น ครูทุกคนพบว่าตนเองเกิดความเครียดและวิตกกังวล

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 96.30 คิดว่า ผลดีที่เกิดขึ้นกับเด็ก คือ เด็กสามารถเขียน อ่านได้คล่องขึ้น มีความสามารถในการฟังมากขึ้น และสามารถคิดเลขได้คล่องขึ้น สำหรับผลเสียครูทุกคนพบว่าเด็กเกิดความเหนื่อยล้า อ่อนเพลีย และแสดงออกถึงความวิตกกังวล

ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 90.74 สังเกตพบว่าเด็กไม่สบายบ่อย ๆ เช่น เป็นไข้ ปวดท้อง ปวดศีรษะ ในระหว่างการเตรียมตัวเด็กเพื่อเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3.3 ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้ปกครอง ในระหว่างการเตรียมตัวเด็กเพื่อเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 64.81 พบว่าผลดีที่เกิดขึ้นกับตนเอง คือ ได้ทราบพัฒนาการของเด็กมากขึ้น ส่วนผลเสียผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 55.56 พบว่าตนเองเกิดความเครียด และวิตกกังวล

ผลดีที่เกิดขึ้นกับเด็ก ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 52.78 พบว่า เด็กสามารถเขียนอ่านได้คล่องขึ้น ส่วนผลเสียผู้ปกครองร้อยละ 60.19 พบว่าเกิดความเหนื่อยล้าและอ่อนเพลีย

ผู้ปกครองจำนวนมากที่สุดร้อยละ 44.44 พบว่า เด็กนอนกััดฟันในระหว่างการเตรียมตัวเพื่อเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4. ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 และผู้ปกครอง เกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกเด็กเพื่อเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกเด็กเพื่อเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผู้บริหารทั้งหมด คิดว่า โรงเรียนประถมศึกษาควรใช้การคัดเลือกเด็กโดยพิจารณาที่ตั้งของบ้านเด็กให้อยู่ใกล้เคียง หรืออยู่พื้นที่เดียวกับโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารทุกคนพบว่า เด็กในโรงเรียนของตนต้องสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบทดสอบวัดความพร้อม และแบบทดสอบวัดความพร้อม ความสามารถในการอ่าน เขียน คิดเลขมากที่สุด

สำหรับวิธีการคัดเลือกเด็กของโรงเรียนประถมศึกษาที่ผู้บริหารทุกคนคิดว่ามีผลต่อการดำเนินนโยบายการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด คือ การใช้แบบทดสอบวัดความพร้อม และแบบทดสอบวัดความพร้อม ความสามารถในการอ่าน เขียน คิดเลข

4.2 ความคิดเห็นของครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 เกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกเด็กเพื่อเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ครูทุกคนคิดว่า โรงเรียนประถมศึกษาควรใช้การคัดเลือกโดยพิจารณาที่ตั้งของบ้านเด็กให้อยู่ใกล้เคียง หรืออยู่พื้นที่เดียวกับโรงเรียน ครูทุกคนพบว่า เด็กในความดูแลของตนต้องสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบทดสอบวัดความพร้อม และแบบทดสอบวัดความพร้อม ความสามารถในการอ่าน เขียน คิดเลขมากที่สุด

การติดตามข้อมูลเกี่ยวกับวิธีคัดเลือกเด็กของครูทุกคนคือ การติดตามจากใบสมัครของโรงเรียน

วิธีการคัดเลือกโดยใช้แบบทดสอบวัดความพร้อม และแบบทดสอบวัดความพร้อม ความสามารถในการอ่าน เขียน คิดเลข เป็นสิ่งที่ครูทุกคนมีความวิตกกังวลในการเตรียมเด็กมากที่สุด

4.3 ความคิดเห็นของผู้ปกครอง เกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกเด็กเพื่อเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 97.22 ให้ความเสนอแนะเกี่ยวกับการคัดเลือกเด็กว่า โรงเรียนประถมศึกษาควรใช้แบบทดสอบวัดความพร้อม และควรเป็นแบบทดสอบที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน

วิธีติดตามข้อมูลเกี่ยวกับวิธีคัดเลือกเด็ก ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 62.96 ติดตามจากเพื่อน และคนรู้จัก ซึ่งผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 54.63 คิดว่าการคัดเลือกด้วยการสัมภาษณ์และจับสลากก่อให้เกิดความวิตกกังวลมากที่สุด

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 84.26 มีการวางแผนทางการศึกษาให้แก่เด็ก จุดมุ่งหมายในการเลือกโรงเรียนอนุบาลของผู้ปกครอง ร้อยละ 71.30 คือ ต้องเป็นโรงเรียนที่พัฒนาเด็กได้ครบทุกด้าน ส่วนจุดมุ่งหมายในการเลือกโรงเรียนประถมศึกษา ผู้ปกครองส่วนใหญ่ ร้อยละ 77.78 เลือกโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนได้ดี

ผู้ปกครองส่วนใหญ่ ร้อยละ 72.22 ไม่เคยมีเด็กในความปกครอง สอบเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เลย ผู้ปกครองจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 37.96 พาเด็กไปสอบแข่งขัน เพื่อเข้าศึกษาต่อ จำนวน 2 โรงเรียน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ ร้อยละ 71.30 พบว่า โรงเรียนที่พาเด็กไปสอบ ใช้วิธีการคัดเลือกโดยใช้แบบทดสอบวัดความพร้อม ความสามารถในการอ่าน เขียน คิดเลข

ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกเด็ก ผู้ปกครองส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.63 คิดว่าควรมีการคัดเลือกเด็กเข้าศึกษาต่อ โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.95 ให้เหตุผลว่า เพราะเด็กจะได้มีความสามารถทัดเทียมกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า โรงเรียนอนุบาล สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ที่ไม่มีชั้นประถมศึกษาารองรับ จะมีนโยบายในการช่วยเหลือเด็กที่เรียนอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 เตรียมตัวเพื่อสอบเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการให้ครูประจำชั้นสอนพิเศษทั้งในและนอกเวลาเรียน ส่วนใหญ่ครูประจำชั้นจะรับสอนพิเศษเป็นการส่วนตัว โดยจะไปสอนที่บ้านเด็กในลักษณะตัวต่อตัว วิธีการที่ใช้ คือ การนำแบบฝึกหัดเขียน อ่านภาษาไทย แบบฝึกหัดคณิตศาสตร์ และแบบฝึกหัดที่เกี่ยวกับควาร้อมต่าง ๆ พร้อมทั้งการใช้แนวข้อสอบมาให้เด็กทำ แล้วเฉลย นอกจากนี้ในระหว่างการเตรียมตัวเด็กทั้งครูและผู้ปกครองได้สังเกตพบพฤติกรรมที่เป็นปัญหาถึง 23 พฤติกรรม

จากนโยบาย และวิธีการเตรียมเด็กเพื่อเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง จัดได้ว่าเป็นการจัดการศึกษาเพื่อสนองตอบให้คนกลุ่มหนึ่งได้อย่างสอดคล้องกัน การร่วมมือกันของบุคคลทั้ง 3 กลุ่ม มีเหตุผลว่า ทำเพื่อเด็ก แต่จากการปฏิบัติไม่ได้เป็นเช่นที่กล่าว ผู้บริหารมีนโยบายจัดการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้ปกครองด้วยเหตุผลที่แท้จริงคือ เพื่อให้คุ้มกับการลงทุน และเพื่อความอยู่รอดของโรงเรียน ครูมีหน้าที่สอนตามที่ผู้บริหารสั่ง ถ้ามีการขัดแย้ง เช่น สอนตรงตามหลักการ ไม่สอนตามใจผู้บริหารก็ทำงาน ณ ที่นั้นไม่ได้ จึงมีผู้บริหารหลายท่านกล่าวว่า

ถ้าจะรับครูสอนอนุบาลจะไม่รับครูที่จบด้านการศึกษาอนุบาล หรือการศึกษาปฐมวัย ทั้งนี้ก็เพราะไม่ทำตามคำสั่งของตนเอง สำหรับผู้ปกครองที่พยายามยืดเยื้อให้ลูกได้เรียนมาก ๆ อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเก่ง ก็เพื่อจะได้คุยอวดกับเพื่อนฝูง ญาติพี่น้องได้อย่างเต็มภาคภูมิว่า ลูกของฉันเก่ง จะเห็นได้ว่าไม่มีคนกลุ่มใดกระทำเพื่อเด็กอย่างแท้จริง เหตุผลที่กล่าวว่าเพื่อเด็กล้วนเป็นข้ออ้างทั้งสิ้น แท้ที่จริงแล้วทำไปเพื่อสนองความต้องการของผู้ใหญ่มากกว่า เมื่อเด็กไม่อยากเรียนกลับมองว่าเด็กเหลวไหล ไม่รับผิดชอบ อีกทั้งไม่เคยปลูกฝังเด็กด้านคุณธรรม จริยธรรม การคิดเพื่อทำประโยชน์ให้ประเทศชาติ ทำให้เด็กในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะเกิดปัญหาด้านสุขภาพจิตต่าง ๆ ได้ ซึ่งอัมพล สุอำพันธ์ (2534) จิตแพทย์ชื่อดังได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ว่า

เมื่อวิเคราะห์จากความเป็นอยู่และการเลี้ยงดูซึ่งเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เด็กในปัจจุบันมีแนวโน้มในการเกิดปัญหาสุขภาพจิต คือ ปัญหาความเครียด (ปัญหาทางอารมณ์) กับปัญหาพฤติกรรม ทั้งนี้เป็นผลมาจากระบบการศึกษาที่ถูกบังคับจากพ่อแม่ เพราะพ่อแม่จะเข้าใจว่าระบบการศึกษาเท่านั้นที่จะส่งผลให้ลูกได้ดี เจริญรุ่งเรืองในวันหน้า ดังนั้นเด็กจึงเกิดความเครียดเพราะพ่อแม่ไม่เข้าใจว่าธรรมชาติของเด็กนั้นมีความแตกต่างกัน เด็กบางคนถูกบังคับให้เก่งหรือพยายามเก่งหลาย ๆ ด้าน เขาจะแสดงออกในลักษณะหงุดหงิด ต่อต้าน ก้าวร้าว บางรายมีอาการซึมเศร้า มีอาการทางกาย เช่น ปวดหัว ปวดท้อง เป็นลม ท้อแท้ไม่อยากเรียน ในที่สุดอาจกลายเป็นคนที่ไม่อยาก رؤ้อยากเห็น และไม่ใฝ่รู้เลย

ในประเด็นที่การวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนิยมให้เด็กในความพร้อมพิเศษ เพื่อเป็นการเสริม และทบทวนบทเรียนที่เรียนในแต่ละวัน หรือเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะสำหรับการนำไปสอบเข้าประถมศึกษาระดับที่ 1 ก็ตาม เป็นแนวทางที่ผิด และไม่ควรกระทำต่อเด็กอย่างยิ่ง ทั้งนี้ก็เพราะเด็กวัยนี้จะเกิดการเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ตรง เป็นการเรียนรู้ที่เด็กค้นพบด้วยตนเอง ไม่ใช่การบอกเล่าเพียงอย่างเดียว และการเรียนรู้จะเกิดขึ้นมากที่สุดในขณะที่เด็กเล่น ซึ่งการเล่นของเด็กวัยนี้มีใช้การเล่นตามความเข้าใจของผู้ใหญ่ทั่ว ๆ ไป เพราะการเล่นของเด็กวัยนี้ คือการเรียนรู้ชีวิตอย่างหนึ่ง เป็นการเรียนรู้โลก บุคคล และสภาพแวดล้อมรอบตัวเขา จากการสัมผัส พบเห็น และพูดคุย อีกทั้งยังเป็นการพัฒนากล้ามเนื้อต่าง ๆ ของร่างกายให้เติบโตเพื่อก้าวสู่ความเป็นตัวของ

ตัวเอง ทำอะไรด้วยตนเองต่อไป แต่ในปัจจุบันเวลาที่จะให้เด็กเล่นหมดไปกับการเรียนพิเศษ ท่องคำศัพท์ หรือแม้แต่กระทั่งเวลาตอนกลางวันก็ต้องเรียนพิเศษ ตอนเย็นก็ต้องทำการบ้าน นับว่าเป็นภาระที่หนักมากสำหรับเด็กวัย 3-6 ปี ถ้าจะกล่าวว่าเพื่อเป็นการเตรียมเด็กสำหรับการสอบ ก็ยังไม่ควร เพราะเมื่อมีการสอบย่อมต้องมีคนที่ได้กับตก ชีวิตของคนเรายังมีเวลาอีกยาวไกล ทำไมเราต้องมาทำลายความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กลงด้วยการสอบเข้าประถมศึกษานิติที่ 1 เพียงครั้งเดียว และไม่เป็นการแปลกที่ผลการวิจัยจะพบว่า ทั้งผู้ปกครองและครูประจำชั้นสังเกตเห็นว่ามีเด็กจำนวนที่ไม่สบายบ่อย ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่มีสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรงเพราะไม่ได้รับการพัฒนาทางด้านนี้อย่างเหมาะสม กับอีกปัจจัยหนึ่งก็คืออาจเป็นเพราะสุขภาพจิตอ่อนแอ จึงทำให้มาแสดงผลออกที่ทางกาย ซึ่งอัมพล สุอำพันธ์ (2534) ยังได้กล่าวไว้ว่า

เด็กในปัจจุบันมีปัญหาด้านสุขภาพกาย และสุขภาพจิตสูง ทั้งนี้เนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ เพราะธรรมชาติของเด็กนั้นต้องมีทั้งเรียน เล่น และเรียนรู้ชีวิต แต่ปัจจุบันเด็กถูกบังคับให้เรียนแต่ในชั้นเรียน วันหยุดก็ต้องเรียนพิเศษ จากจุดนี้ทำให้เด็กขาดการเล่น ขาดการพักผ่อนหย่อนใจ ขาดสังคม ขาดการใช้ชีวิตประจำวัน ซึ่งจะส่งผลต่อพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก อย่างทางด้านอารมณ์ เด็กจะรู้สึกหงุดหงิดที่โดนบังคับให้เรียนอยู่ตลอดเวลา เด็กจึงขาดการพัฒนาทางด้านสังคมเพราะไม่ได้เล่นกับเด็กคนอื่นในด้านสติปัญญาที่ไม่ได้รับการพัฒนาให้มีโอกาสได้คิดเอง ทำเอง หัดสู้ และแก้ปัญหา แต่เด็กได้รับแต่การเรียนที่เป็น Spoon Feeding คือ บิ๋น ชี้นะ จุง และผลัดกัน นอกจากนี้ยังทำให้บุคลิกภาพของเด็กแสดงออกมาไม่ชัดเจน เพราะพ่อแม่ไม่มีเวลาเป็นตัวแบบที่ดีให้กับลูก เด็กในปัจจุบันจึงแสดงออกถึงความเครียดอยู่ตลอดเวลา

ข้อคิดดังกล่าวเป็นสิ่งที่น่าให้ความสนใจอย่างยิ่ง ไม่เช่นนั้นในอนาคตเราคงมีแต่ผู้ใหญ่ที่เครียดตลอดเวลา ไม่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เพราะต้องเผชิญกับการแข่งขันกันตั้งแต่ยังเด็ก ความเครียดนี้ไม่ได้มาจากใครนอกจากพ่อแม่ของเด็กนั่นเอง ซึ่งเกื้อกุล ทาลิทธิ (2534) ได้กล่าวไว้ว่า

อาการเครียดของเด็กที่สอบเข้าชั้นประถมต้องว่าพ่อแม่ที่ขอบตั้งค่านิยมไว้ก่อน ลูกก็เลยต้องตั้งความหวังตาม บางคนพาลูกมาตุโรงเรียนก่อน

บอกว่า นี่ไง...โรงเรียนของลูก ต้องเข้าให้ได้นะ อยากได้อะไรให้หมด
ขอ อย่างเดียว...ขอให้สอบได้ก็แล้วกัน ถ้าลูกสอบได้พ่อแม่ก็ยิ้มแจ่ม
อวดคนโน้นคนนี้ แต่ถ้าสอบไม่ได้ก็จะเริ่มบ่นพ่อแม่ใจร้าย เขี่ยนตีลูก ทำไม
พ่อแม่ไม่คิดบ้างว่าแต่ละโรงเรียนมีที่จำกัด เพราะฉะนั้นเราอาจบอกได้ว่า
นี่เป็นปัญหาของพ่อแม่ ไม่ใช่ใครที่ไหน

จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ปกครอง มีความคิดเห็น
สอดคล้องกันเกี่ยวกับโรงเรียนประถมศึกษาควรปรับวิธีการคัดเลือกเด็กเสียใหม่ โดยให้
ยึดถือความใกล้เคียงระหว่างบ้านกับโรงเรียนก่อน และควรปรับมาตรฐานของโรงเรียนให้มี
คุณภาพทัดเทียมกันนั้น เป็นความคิดเห็นที่น่าสนใจ และจะมีประโยชน์มากถ้าสามารถนำไป
ปฏิบัติได้จริง

กรณีผลการวิจัยที่พบว่า จากการสังเกตของผู้ปกครองและครูประจำชั้นอนุบาล
ปีที่ 3 ส่วนใหญ่สังเกตพบพฤติกรรมที่ปัญหาของเด็กทั้งสี่ มีเพียงจำนวนน้อยที่กล่าวว่าเด็ก
มีความปกติทุกอย่าง จากประเด็นนี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้ใหญ่ในอนาคตของประเทศไทย
กำลังตกอยู่ในภาวะที่อันตราย เพราะสุขภาพกายและสุขภาพจิตมักจะดำเนินไปด้วยกันเสมอ
ถ้าสุขภาพกายไม่ดีย่อมทำให้สุขภาพจิตเสียไปด้วย และในทางเดียวกันถ้าสุขภาพจิตไม่
ดี ย่อมทำให้สุขภาพกายเสียไปด้วยเช่นกัน เท่ากับว่าตอนนี้เราฝากอนาคตไว้ในมือของผู้ที่มี
ความอ่อนแอไม่ทางกายก็ทางจิต หรืออาจจะมีความอ่อนแอทั้งสองด้านควบคู่กัน

ลักษณะเช่นนี้ ควรจะเริ่มปรับปรุงที่ตัวผู้ปกครองก่อน เปลี่ยนแนวคิด ทัดคนคิด
ให้มุ่งเน้นการให้การศึกษาแก่เด็กในความปกครองที่อยู่ในวัยอนุบาลเป็นการเตรียม
ความพร้อม ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากแต่จำเป็นต้องทำ โดยอาจจะขอความร่วมมือจากสื่อมวลชน
แขนงต่าง ๆ เป็นสื่อกลางในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง รวมไปถึงผู้บริหารโรงเรียนทั้ง
อนุบาลและประถมศึกษาที่จำเป็นต้องร่วมมือกันปรับแนวการจัดการเรียนการสอนให้มี
ความสอดคล้องกัน เวื่อต่อการเปลี่ยนแปลงการศึกษาช่วงรอยต่อในแต่ละระดับ และทั้ง
ผู้บริหารและครูผู้สอนควรมีอุดมการณ์ร่วมกัน เกี่ยวกับการช่วยกันพัฒนาเด็กให้ครบทุกด้าน
และช่วยให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในฐานะที่เป็นผู้รู้ และเป็นผู้ปฏิบัติ การดำเนินการสอนควร
อยู่บนพื้นฐานการยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง มิใช่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง และมิใช่การคิดแต่

เศรษฐกิจศึกษา ขาดทุน กำไร ผลพลอยได้จากอาชีพ จนกระทั่งทำให้เด็กในปัจจุบันเห็นคุณค่าของครูผู้เป็น "ปุ่นียบบุคคล" เป็นเพียง "ผู้รับจ้างสอน" เท่านั้น

อนึ่ง ถึงแม้ว่าทางคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จะมีนโยบายการจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษาที่มุ่งเน้นให้เด็กทุกคนที่มีอายุ 3-6 ปี ได้เข้าโรงเรียนที่มุ่งพัฒนาและเตรียมความพร้อมทางการเรียนให้แก่เด็กก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติเรื่องของค่านิยมของผู้ปกครองเป็นสิ่งที่สำคัญ พอ ๆ กับนโยบายของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลแต่ละโรงเรียน จากบทสัมภาษณ์ วิศิษฐ์ ชุมวรฐายี (อักษรฯ, 2538 : 144) ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า

ปัจจุบันนี้ ผู้ปกครองเป็นคนกำหนดรูปแบบการเรียนการสอนในโรงเรียนอนุบาล ถึงแม้ว่าหลักการของ สช. จะวางไว้ดีอย่างไรก็ตาม แต่ถ้าผู้ปกครองยังรู้สึก และมีค่านิยมที่ว่า การไปโรงเรียนคือการต้องรู้หนังสือ รู้ภาษาอังกฤษคำ สองคำ เขียนชื่อตัวเองได้อ่านหนังสือได้ เป็นเรื่องดี ผู้ปกครองภูมิใจ และยกย่องว่าโรงเรียนมีการสอนอย่างจริงจัง แต่ถ้าลูกไปโรงเรียนที่สอนความพร้อมรู้จักให้เด็กช่วยตัวเอง ทำงานเป็น ผู้ปกครองกลับมองไม่เห็นคุณค่าของสิ่งเหล่านี้ มักจะคิดว่าไม่ค่อยได้สอนอะไรให้เด็ก ซึ่งเรื่องนี้ถือได้ว่าเป็นเรื่องยากในการเปลี่ยนแปลง

นอกจากนี้ สาเหตุที่โรงเรียนพยายามสอนวิชาการให้เด็ก เนื่องมาจากระบบการสอบคัดเลือกเข้าประถมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวนไม่น้อยที่ยังทดสอบความรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ ทั้ง ๆ ที่ในปี 2533 ได้มีการใช้แบบทดสอบความพร้อม 30 % ปี 2534 เพิ่มขึ้นเป็น 60 % ปี 2535 ไปถึง 90 % ส่วนอีก 10 % ให้เป็นการสัมภาษณ์ และในขณะนี้เราอยากให้มีการสอบความพร้อม 100 %

ในกรณีที่ผู้ปกครองเห็นว่าโรงเรียนมีการตีตัวเด็กเข้มเกินความจำเป็น ให้แจ้ง หรือร้องเรียนได้ที่กองโรงเรียนสามัญศึกษา เราจะส่งเจ้าหน้าที่หรือศึกษานิเทศก์ไปดู เพื่อศึกษาข้อเท็จจริง

แนวคิดดังกล่าว ถ้าสามารถปฏิบัติได้จริงตามที่วางแผนไว้ นับได้ว่าเป็นการช่วยพัฒนาทรัพยากรของชาติอย่างมีคุณภาพที่สุด ประเทศชาติจะเจริญ รุ่งเรือง และเต็ม

ไปด้วยทรัพยากรมนุษย์ที่มีแต่ความใฝ่รู้ มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ มีความมั่นใจในตนเอง และที่สำคัญมีอิสระทางความคิด อันจะนำมาซึ่งความคิดสร้างสรรค์ที่สามารถเอามาใช้ประโยชน์ได้ไม่มีวันหมด ทั้งต่อตนเอง ผู้อื่น และประเทศชาติ

ข้อเสนอแนะ

1. กระจายระบบการศึกษาที่มีคุณภาพออกไปให้ทั่วและให้มีคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ เพราะถ้าคุณภาพไม่เท่าเทียมกันพ่อแม่ก็ย่อมอยาก让孩子เข้าโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ทำให้เกิดระบบการแข่งขันขึ้น
2. ไม่ควรมีการสอบเข้าในระดับประถมศึกษา เพื่อไม่ให้เด็กวัยอนุบาลถูกบังคับมากเกินไป หากมีความจำเป็นต้องสอบ รัฐบาลโดยคณะกรรมการการศึกษาเอกชนควรมีการทบทวน และปรับปรุงวิธีการคัดเลือกเด็กเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มีความเหมาะสมกับวัย พัฒนาการ และการจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา และควรนำมาปฏิบัติใช้อย่างเคร่งครัด อาจใช้การจับสลากหรือวิธีคัดเลือกอื่น ๆ
3. แบ่งเขตการศึกษา จุดนี้บางครั้งอาจกระทำได้ยากเพราะผู้ปกครองอาจจะอยาก让孩子เรียนใกล้ที่ทำงาน ซึ่งเป็นการข้ามเขต อย่างไรก็ตามการแบ่งเขตจะช่วยไม่ให้เกิดภาวะบีบคั้นต่อเด็ก ซึ่งเป็นผลดีต่อสุขภาพของเด็ก หรือการจรรยาบรรณ แต่ทั้งนี้ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับคุณภาพของโรงเรียนที่เท่าเทียมกันด้วย
4. ควรมีการจัดทำโครงการนำร่อง โดยให้เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 และเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้เรียนร่วมกัน เพื่อให้เด็กมีโอกาสปรับตัวและมีการเรียนรู้ร่วมกัน
5. ควรมีโครงการให้สื่อมวลชนเสนอความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก 0-6 ปี อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการเตรียมเด็กวัยอนุบาลเพื่อสอบเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดใหญ่ ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นศูนย์กลางการพัฒนาในแต่ละภูมิภาค

2. ควรมีการวิจัยเพื่อติดตามผลพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กแต่ละรายที่ผ่านการเตรียมตัวและผ่านการคัดเลือกต่างวิธีกัน

3. ควรศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในช่วงรอยต่อ (Transition Period) ระหว่างชั้นอนุบาลและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

4. ควรมีการศึกษาในหนังสือแบบฝึกหัดชนิดต่าง ๆ ที่โรงเรียนอนุบาลใช้ในการเตรียมเด็กเพื่อสอบเข้าศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1